

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

NO. 213

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, SEPTEMBER 10TH, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Na operacijo so se morali podati John Pirković, Ana Može in Rose Paul, vsi iz Indianapolisa. Neki farmar je obstrlel mladeno Alberta Kanaščka iz Indianapolisa. Fant se nahaja v bolnici.

Srebrno poroko sta praznovala v Rock Springs, Wyoming, Mr. in Mrs. Frank Kushlan. Sinovi, hčere in prijatelji so jima ob tej priliki priredili prav lepo slavnost.

Mrs. Jennie Bakše, soproga slovenskega trgovca v So. Chicagi, je dobila vest iz domovine, da ji je na domu v vasi Podkraj, okraj Postojna, umrla sestra Ana Bajc.

Joe Kopušar, tajnik društva Sloga št. 1, v Milwaukee, Wisconsin, je nameraval odpeljati svoje otroke Karolino, Loraine, Alice in Dolores proti obrežju jezera, da se v vodi ohladi ob hude vročine. Na križišču pa je v njih avtomobil s precejšnjo silo zadel neki drugi avtomobilist. Pri sunku je 9 letna Loraine dobila težko poškodbo, in zdravniki se boje, da ima zlomljeno vratno kost. Ostale hčerke in Mr. Kopušar so dobili le manjše poškodbe. Avto je skoro popolnoma razbit.

Preteklo nedeljo večer so štirje mladi banditi v Milwaukee obiskali poznanega slovenskega gostilničarja Valentina Macija. Z revolverji v rokah so ga prisilili, da jim je izročil svojo denarnico, in izpraznili so mu tudi dnevno blagajno. Celokupni plen je znašal \$175.00. Predzrenje fantalini so bili stari od 18. do 20 let. Po ropu so odnesli pete, ne da bi jih policija mogla izslediti.

Zaradi sta se v Milwaukee, Wisconsin, Mr. Avgust Selan in Miss Agnes Bregar.

V Central City, Pa., je nad 20 let delal pri neki lesni kompaniji rojak John Hiti. Pri delu je ostal, in kot 75 letni mož je nezmožen za delo. Priti bi moral v hišo za stare onemogle ljudi, toda dobrodušni njegovi rojaki so drugače sklenili. Starček je izjavil željo, da bi rad šel v domovino. Rojaki so priredili piknik tozadevno, in čisti skupiček piknika je bil \$65.00, potem so pa nabirali po hišah in nabrali denarja toliko, da so dali Hitiu \$189.00, kar je dovolj za vožnjo in še kak stotak mu bo ostal. S solzami ginjenosti se je starček zahvaljeval plemenitim svojim rojakom.

Orel-Washington

Baseball kluba društva "Orel" in dr. George Washington, od J. S. K. Jednote, bosta vprizorila v nedeljo eno svojih predzadnjih tekem za prvenstvo. Igralo se bo v Gordon parku ob 2. uri popoldne. Kateri klub zgrabi v nedeljo, bo izločen od končne tekme, ki se bo vršila, kateri klub odnese prvenstvo v med-društveni ligi. Zmagovalci v nedeljo bodo igrali odločilno igro pozneje s Pionirji od H. B. Zajednice, kar se bo pravočasno naznanilo.

Ob desetletnici

Dne 11. septembra bo minulo 10 let, odkar je preminula Dorothy Križman, hčerka dobro poznane družine Matt in Angela Križman. Ob tej priliki se bo brala sv. maša v cerkvi sv. Vida ob 7. uri zjutraj, v nedeljo, 11. septembra.

Prevozna ladja, z 200 osebami na krovu, je zletela v zrak v New Yorku

New York, 9. septembra. — Prevozni parnik, ki je danes jutraj peljal delavce iz Bronxa proti Rikers otoku na East River, kjer gradijo nove zapore, je tekom prevoza bil pogrt v zrak in se razletel na drobne kose. Na krovu se je nahajalo kakih 200 delavcev. Najmanj 40 delavcev je bilo takoj ubitih, 50 jih pogrešajo, vsi ostali so pa ranjeni. Na prevoznem parniku se je razpočil parni kotel, ki je povzročil razstrelbo. Dve uri po razstrelbi se je posrečilo dobiti skupaj 37 mrtvih trupel. Prevozni parnik "Observation," 92 čevljev dolg, je že enkrat peljal delavce na otok, in je pravkar naložil drugi oddelek, ko se je pripetila razstrelba. Nahajal se je kakih 25 čevljev od pristana, ko se je začela silna detonacija. Parnik je zginit v silnem oblaku dima, in človeška trupla so bila vržena visoko v zrak, potem so pa padala nazaj v vodo. Voda je bila polna mrtvih trupel in umirajočih. Policija je z rešilnimi čolni takoj začela pobirati ranjence. Prišli so duhovni, ki so klečali ob pomolu in delili zadnjo tolažbo vere umirajočim. Barka, ki je vozila delavce, je bila zgrajena leta 1888, in je torej že 44 let stara. Policija je takoj uvedla strogo preiskavo. Aretiran je bil lastnik in kapitan parnika, ki pa ne more drugega povedati, kot da je eksplodiral parni kotel. Mož se trese in je očitno duševno zmešan radi strašne nesreče. Delavci, ki so bili na prevoznem parniku so bili večinoma izučeni rokodelci, mizarji, tesarji, jeklarski delavci. Trupla nekatere je razstrelba zagnala po 50 čevljev v zrak in jih je neslo dva bloka daleč. Truplo enega delavca je razstrelba vrgla in zasadila na visok kol, 200 čevljev od prostora, kjer je nastala razstrelba.

Pomembna slavnost

Številno slovenskih društev bo sodelovalo jutri pri pomembni slavnosti društva St. Clair Grove, št. 98 W. C., ki bo razvil in blagoslovilo svojo zastavo. V 16. letih svojega obstanka v naselbinah je društvo dočakalo ta pomembni slavnostni dan. Društva se zbirajo pred S. N. Domom ob 2. popoldne, ko sledi korakanje v cerkev sv. Vida, potem pa v S. N. Dom k razvitju in slavnosti. Nekaj posebnega bo v dvorani umetno korakanje fantov in deklet, ko bodo okinčali zastavo. Vsakdo ima prost vstop k popoldanski prireditvi. Tekom parade bo igrala vzorna slovenska godba Bled. Zvečer se pa vrši prireditev v spodnji dvorani S. N. Doma, in je vstopnina le 35 centov. Igral bo Jackie Zore. Občinstvo je vljudno vabljeno.

Na počitnice

Na počitnice sta se podala Filip Raztresen, 1020 E. 185th St. in Anton Kaušek, 432 E. 185th St. Obiskala bosta Indianapolis in Detroit. Srečno se vrnila!

Poziv k slavnosti

Člane in članice dr. Presv. Srca Jezusovega št. 55 S.D.Z. se prosi, da se udeležijo slavnosti razvitja zastave dr. St. Clair Grove št. 98 W.C. v nedeljo.

* V Nemčiji je bilo zadnji mesec 168,000 manj brezposelnih kot mesec prej.

* \$1,400,000 je dobila država Ohio od davka na cigarete.

Nemčija bi rada dobila veliko armado

Župan Miller je znižal mestne stroške za \$500,000 na mesec

Cleveland, O., 9. septembra. — Glešom izjave mestnega finančnega direktorja Ray T. Lamb, plačuje mestna vlada danes \$500,000 manj v plačah na mesec, kot se je to godilo lansko leto, ko so bili republikanci pri upravi. Ne samo, da je župan Miller odpravil stotine nepotrebnih uradov, v katerih so se nahajali dobro plačani republikanci, pač pa je župan tudi odredil, da se ne kupuje nobenih potrebščin za mesto, razven ako je to absolutno potrebno. Sam na teh potrebščinah je župan Miller prihranil, odkar se nahaja v uradu, nad \$300,000. Poleg tega, da je od pustil nepotrebne uradnike, so se pa ostalim znižale tudi plače, in le na ta način je mogoče, da mestna blagajna ni prazna, kajti davki so silovito zaostali. V prvi polovici letošnjega leta so ljudje plačali za \$10,000,000 manj davkov, kot se je pričakovalo. Temu primerno mora tudi mestna uprava gledati, da zniža stroške. Župan Miller je prepričan, da mestna blagajna letos prvič po dolgi letih ne bo imela nobenega deficita. 2400 oseb je danes manj na mestni plačilni listi, kot jih je bilo ob istem času lansko leto.

Dohodki kopališč

Tekom letne sezone so znašali dohodki mestnih kopališč v Clevelandu \$26,697, a lansko leto pa \$48,572. Da so se dohodki letos znižali je vzrok, ker je letos mestna vlada določila, da so osebe, stare od 16. do 21. let, proste običajne pristojbine tekom treh dni v vsakem tednu.

Članice SZZ št. 41

Pridite polnoštevilno v nedeljo pred SND ob pol dveh, da se korporativno udeležite slavnosti društva St. Clair Grove št. 98 W. C.

Španska vlada je razdelila milijonsko premoženje kralja med državljane

Madrid, 9. septembra. — Španski parlament je odobril včeraj takozvano agrarno reformo v korist španskim kmetom, in poleg tega je podelil bogati provinci Cataloniji samoupravo. Parlament je odredil, da se razdelijo ogromna posestva nekdanjih španskih velikašev, in med njimi tudi ogromna posestva bivšega španskega kralja Alfonza. Kot se glasi nova zemljiška postava sedaj, bo razdeljenih 52,000,000 akrov dobre zemlje, ki je vredna \$5,520,000,000. Ta zemlja bo razdeljena med nekako 100,000 oseb, ki pridejo tako do svoje lastne domačije. Prizadetih je kakih 8000 veleposestnikov, med njimi družine kakih 200 vojvod, grofov in markizov, ki so posedovale ogromna posestva. Vse te družine morajo svoja posestva registrirati tekom enega leta in poslati vladi natančen inventar. Ko bo inventar odobren od države, se računa, da bo 100,000 navadnih hlapcev in siromakov prišlo do svojih domačij, in da bo nova postava direktno ali indirektno koristila najmanj 1,000,000 ljudem.

700 dobi delo

Za prihodnje tri mesece bo dobilo 700 delavcev delo, ko se začnejo širiti in nanovo tiskati gotove ceste v okolici Clevelanda. Te ceste so zlasti Green Road, North Green Road, Taylor Road in nekaj drugih. Vse delo bo veljalo \$580,000. Kontrakte so dobile različne tvrdke. Delo bo izgotovljeno v treh mesecih. Ceste, ki so sedaj široke 24 čevljev, bodo razširjene na 36 čevljev.

Odprta cesta

Včeraj je bila izročena promet Belvoir bulevard v So. Euclidu. Vršile so se velike slavnosti.

V North Carolini so začeli z bojem proti "pogansko-mu vzgojnemu sistemu"

Raleigh, North Carolina, 9. septembra. — Governor države North Carolina, Max Gardner, je dobil danes posebno peticijo, podpisano po 100 odličnih državljanov, v kateri se prosi gubernerja, da dvigne svojo roko proti modernim vzgojevalcem, katerih so polne univerze v državi North Carolina. Peticija je nosila sledeči napis: "V imenu Boga, gubernerja, rešite našo državo pred nadaljnjimi požirajočimi dejanji modernih vzgojevalcev, ki ubijajo vse, kar je duševnega." Ost peticije je zlasti obrnjena proti novodošlemu profesorju North Carolina State College, proti Bertrand Russellu in proti Langston Hughesu, znamenitemu zamorskemu pesniku. Tema dveh očitajo državljani, da sta upeljala nove poganske nauke na univerzi. Governor Gardner je sprejel peticijo in je izjavil, da jo bo s svojim komentarjem predložil upravnemu odboru državne univerze. Ljudje, ki so podpisali peticijo, dolžijo profesorje, da učijo nauke, podobne naukom, kot se širijo v Moskvi, in ostro protestirajo, da bi se univerza vzdrževala z denarjem davkoplačevalcev, ki so popolnoma drugega mnenja kot profesorji na državni univerzi.

Zločinec dobil nagrado

Včeraj je sodnik Terrell v Clevelandu razdelil nagrado, ki je bila razpisana za one, ki najdejo morilce v letu 1929 umorjenega policista Shermana. Nagrada je znašala \$2000. Velik del nagrade, v svoti \$559.00 je dobil William Shields, ki je bil pred kratkim obsojen radi ropu v 24 let zapora. Shields je bil prej z morilci v zvezi, in jih je izdal potem, ko je bil obsojen v ječo.

Od gubernerja Ohio je odvisno, da dobijo brezposelni v mestu pomoč

Washington, 9. septembra. — V glavnem uradu vladne Rekonstrukcijske finančne korporacije so izjavili, da če želi mesto Cleveland dobiti posojilo za pomoč brezposelnim, da mora mestna vlada dobiti na svojo stran gubernerja George White, ki mora vložiti tozadevno prošnjo na korporacijski urad. V tej prošnji mora biti natančno označeno, da je mestna vlada v Clevelandu in lokalne dobrotelne družbe storile vse, kar je v njih moči, da spravijo skupaj denar za podporo brezposelnim, in če tako izvestje odobri gubernerja, da dvigne svojo roko proti modernim vzgojevalcem, katerih so polne univerze v državi North Carolina. Peticija je nosila sledeči napis: "V imenu Boga, gubernerja, rešite našo državo pred nadaljnjimi požirajočimi dejanji modernih vzgojevalcev, ki ubijajo vse, kar je duševnega." Ost peticije je zlasti obrnjena proti novodošlemu profesorju North Carolina State College, proti Bertrand Russellu in proti Langston Hughesu, znamenitemu zamorskemu pesniku. Tema dveh očitajo državljani, da sta upeljala nove poganske nauke na univerzi. Governor Gardner je sprejel peticijo in je izjavil, da jo bo s svojim komentarjem predložil upravnemu odboru državne univerze. Ljudje, ki so podpisali peticijo, dolžijo profesorje, da učijo nauke, podobne naukom, kot se širijo v Moskvi, in ostro protestirajo, da bi se univerza vzdrževala z denarjem davkoplačevalcev, ki so popolnoma drugega mnenja kot profesorji na državni univerzi.

Srebrni jubilej

Petindvajsetletnico svojega zakonskega življenja bosta obhajala v nedeljo, 11. septembra Mr. in Mrs. Ignac Milner. Prijazna slovenska družina stanuje na 15801 Groveside Ave. V nedeljo se bo ob 8. uri zjutraj v ta namen vršila služba božja, zvečer se pa zberejo sorodniki in prijatelji na njih stanovanju. Cerkevno opravilo se vrši v slovenski cerkvi Matere Božje na Holmes Ave. Mr. in Mrs. Milner sta doma iz Sardinje vsi pri Žužemberku, in imata vsepovsod številno dobrih prijateljev, ki gotovo ne bodo zamudili srebrnega jubileja. Poznana Mr. Joseph in Henry Zalokar sta brata Mrs. Milner, ki ima še mnogo drugih sorodnikov. Ob priliki srebrne poroke vzornih zakoncev tudi "Ameriška Domovina" pošilja iskrene čestitke obema slavljencema in jima prisrčno želi dobrega zdravlja in napredka v življenju!

Novi odborniki

Na letni seji društva "Mala Cvetka" št. 1647 C.O.F. so bili izvoljeni sledeči novi odborniki: nadborštnar Anton Suhadolnik, 3515 E. 80th St., podborštnar Viktor Suštaršič, bivši borštnar Frank J. Shuster, korespondenčni tajnik John Kaplan, 3627 E. 81st St., finančni tajnik Ralph Mauer, 3522 E. 82nd St., blagajnik Anton Perfolia, 7719 Osage Ave., nadzornik Florijan Cesar. Zastopnik za SND v Maple Heights, Anton Horvat. Duhovni vodja, Rev. J. J. Oman, društvena zdravnik: dr. A. J. Perko in dr. J. J. Folin (Perfolia). Društvo zboruje vsak prvi ponedeljek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

* Tornado je obiskal mesto New York in povzročil obilno škodo.

Glas brezposelnih delavcev bo najbolj odločilni faktor pri volitvah

Washington, 9. septembra. — Vsi politiki, voditelji vseh političnih strank se strinjajo v tem, da bodo letos glasovi brezposelnih oseb v Ameriki največji vpliv na izid predsedniških volitev. Brez dvoma je, da bodo ti glasovi manj ugodni za one, ki se sedaj nahajajo v uradih, in bolj ugodni za one, ki letos prvič kandidirajo, kajti splošno bodo zahtevali brezposelni spremembo, misleč, da so oni v uradih odgovorni za depresijo, in naj se torej poskusi z novimi močmi. Toda že se politiki menijo, da bodo število glasovnic, ker se tiče brezposelnih, omejili, kar bo le mogoče. Resnica je, da ima kakih 12 držav nenek staro postavbo, glasom katere oblasti lahko omejijo glasovanje. Liga ženskih klubov v Ameriki je mnenja, da bo letos glasovalo manj ljudi za predsednika, kot pa v letu 1928, toda povedati ne morejo, katera stranka bo izgubila te glasove. V sledečih državah imajo omejeno volilno pravico: V Floridi, Alabami, Arkansas, Massachusetts, Mississippi, Tennessee in Virginia. V teh državah smejo voliti le oni, ki pokažejo rezit od plačanih davkov. In da brezposelni danes ne morejo plačevati davkov, ko nimajo niti za svoje potrebščine, je očitno. V državi Alabami imajo poleg tega tudi določilo, da se izkažete z lastnino, ako hočete voliti, ali pa morate dokazati, da ste stalno zaposleni. Nekaj enakega imajo v Oregonu in South Carolini. V mnogih državah morate dokazati, ako hočete voliti, da imate vsaj \$300.00 vredno lastnino. In če se delajo poskusi, da se te stari postavbe zbudijo in pokličejo v akcijo, da se tako prepreči milijonom brezposelnih, da bi volili. Ker je volitev zadeva vsake posamezne države, kongres tozadevno ne more ničesar ukreiniti.

Roparji odnesli \$3,000

Dva roparja sta prišla včeraj pozno popoldne v urad RKO gledališča na Euclid Ave. in 17. cesti. Nikogar ni bilo v uradu, ko sta dospela roparja. Kmalu pa je vstopil neki strežnik, katerega sta ustrašovala z revolverji. Za njim je prišel ravnatelj, ki ni znal odpreti ječkene blagajne, potem je prišla v urad tajnica gledališča, za njo neka druga uslužbenka, potem pa še štirje drugi uslužbenci, katere vse sta roparja ustrašovala. In roparja sta čakala 25 minut, da je prišel v urad pomožni ravnatelj, ki je znal odpreti blagajno. Pobrala sta \$3,000 v gotovini in lepo tiho odšla. Ako bi prišla pol ure prej, bi dobila \$7,000, kateri denar je bil namenjen za izplačilo uslužbencem, toda so \$4,000 že prej izplačali. En ropar je bil bel, drugi pa črn.

Poroka

V torek se je poročil Mr. Louis Skck Jr., sin Mr. in Mrs. Lawrence Skck iz Chardon, Ohio. Nevesta je Miss Emilia Urbas, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Jerry Urbas iz Geneva, O. Mr. Skck je poznan po svoji garaži, ki jo ima na 161. cesti in Waterloo Rd., Urbasova družina ima pa trgovino na 140. cesti. Ženin in nevesta se podata na poročno potovanje proti Bermudi. Iskrene čestitke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 8 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 213, Sat., Sept. 10th, 1932

Ali so katoličani "trapci"?

Spominjamo se predsedniške volivne kampanje iz leta 1928, ko je kandidiral na listi republikancev Herbert Hoover, in na listi demokratov pa Alfred Smith. Brez dvoma je vsak razsoden človek tedaj bil mnenja, da je Alfred Smith mnogo bolj popularen, demokrati, previden in zmožen kandidat kot pa Herbert Hoover, ki je, da si osebno pošten, vendar v zvezi s samimi magnati in multi-milijonarji, in kot tak nikakor ni zastopnik povprečnega Američana, katerega Hoover po njegovih težnjah ni mogel razumeti, ker se je gibal v previsokih krogih.

Alfred Smith je bil v letu 1928 poražen, ker je bil — katoličan po osebnem vsemu prepričanju. Tri milijone demokratov v južnih državah, ki so sicer od pamtiveka glasovali demokratično, je znal kandidat Hoover neposredno pridobiti na republikansko stran s tem, da jim je potom svojih agentov a la Cannon vcepil prepričanje, da katoličan ni sposoben za predsednika Zedinjenih držav.

Danes, ko se nahajamo tik pred viro nove predsedniške kampanje v Zedinjenih državah, se obujajo spomini na predsedniško kampanjo v letu 1928. Hoover je ponovno kandidat republikancev, demokrati pa to pot nimajo katoličana, pač pa protestanta za kandidata. Tozadevno piše odlični katoliški časopis "The Catholic Universe" sledeče:

"Isti ljudje, ki so nahujskali ameriške državljane v verskem boju v predsedniški kampanji leta 1928, so zopet na delu. Razlika je le ta, da to pot hujskajo katoličane, ne protestantov. Paul Y. Anderson, ki je napisal članek dne 3. avgusta v časopisu "The Nation" nam je avtoriteta za trditev, da bodo republikanci vodili letošnjo predsedniško kampanjo na podlagi treh točk, in da je tretja točka tega programa sledeča:

"Med narodom naj se uvede tajno šepetanje, da se prepriča pristaše Alfred Smitha v New Yorku, New Jersey in Massachusetts, da je bil Al Smith žrtev proti-katoliške propagande, katero so vodili Rooseveltovi pristaši v južnih in zapadnih državah pa vse dotedaj, ko se je pričela letošnja demokratska konvencija v Chicagi."

"Nobenega vzroka ni, zakaj se Mr. Andersonu ne bi verjelo, ker je poznan, da on ne zapiše ničesar, o čemur ni prepričan. Poleg tega pa imamo številna znamenja, ki pričajo, da je propaganda že v teku. Časopis "Review" je pravkar dobil članek iz časopisa "Unity," ki izhaja v Chicagi, in katerega članka naslov je: "Ali je verska svoboda mrtva v Ameriki?" Članek je podpisan po nekem svobodomiselnem protestantovskem pastirju, John Haynes Holmes, ki je poznan po svojih napadih na katoliško cerkev. Članek, ki je umno sestavljen, je očividno namenjen, da pridobi žide, katolike in svobodomiselce. V tem članku odmeva apel omenjenim, da gredo in porazijo governorja Roosevelta radi verskega vzroka. Članek trdi, da so demokrati v letu 1928 sami povzročili versko bigotstvo in uvedli tozadevno kampanjo v južnih državah.

"To je nov in skrajno prefrigan poskus vcepiti versko propagando v politično kampanjo, toda prepričani smo, da bo ta uspeh mnogo manj zalegal, kot je oni izza leta 1928. Malo pozna katoličane oni, ki skuša od strani, po krivih potih, preoblečen v ovčjo kožo, kot volk požirati katoliške glasove."

"Kaj zapravo mislijo začetniki in povzročevalci enake kampanje? Ali so menda mnenja, da so katoličani glasovali za Smitha edino iz vzroka, ker je bil Smith katoličan, kar je po našem prepričanju popolnoma napačno ravno tako, kot če bi volili proti Smithu iz vzroka, ker je katoličan. Toda republikanska kampanja je mnenja, da bo pridobila katoličane na svojo stran s tem, da jih podžiga, da porazijo protestanta Roosevelta iz vzroka, ker so protestanti porazili katoličana Smitha. Toda katoličani niti zdaleka ne mislijo kaj enakega, ker niso politični trapci."

"Hooverjeva propaganda smatra, da imajo katoličani od sile kratek spomin, poleg tega, da so jako majhne pameti. Skratka, stranka, ki je kapitalizirala v letu 1928 sovraštvo protestantov proti katoličanom, upa na zmago v letu 1932 s tem, da kapitalizira katoliško sovraštvo za protestante. To je nesramen poskus na inteligenco in zdrav razum katoličana nov. Katoličan, ki se da pregovoriti od take črne propagande, nikakor ni vreden, da voli."

"V imenu dobrega državljanstva pričakujemo, da bo republikanska stranka odločno zavrnila svoj program, čimprej, toliko bolje. Poleg tega pa si s tem republikanska stranka lahko prihrani mnogo denarja in dragocenega časa."

D O P I S I

Barberton, O.—Prve dni tega meseca je vladala taka vročina, da kar je imel človek na sebi, je bilo vse preveč. Pozneje je pa padlo precej zaželenega dežja, ki je spremenil zrak in napojil zemljo.

Ko človek tu pa tam čita, da bodo nekatere tovarne zopet odprle vrata ter poklicale njih de-

Včasih se snidemo skupaj, se pogovarjamo, kako da bi ukrenili vsaj tisti, ki še deloma pohajajo v tovarne, da bi mogli v prihodnji zimi dostaviti božična darila najpotrebnejšim družinam naše narodnosti v naselbinah brez razlike strankarstva. V to svrhu je naša fara sv. Srca Jezusovega sklenila, da priredi piknik v nedeljo 18. septembra in sicer v Hopocan Gardens. Vstopnina bo prosta.

Tem potom ste najvljudnejše vabljeni Slovenci in Slovenke, kakor tudi bratje Hrvati iz Barbertona in okolice, da se kar v največjem številu udeležite tega piknika. S tem boste storili dobro delo za pomoč v vaši sredini stradujočim družinam. Za udeležitev tega piknika sta se izrekla, naš cerkveni pevski zbor pod vodstvom Mrs. Angele Beg ter domači pevski zbor Javornik, pod vodstvom Mr. A. Bombacha, za kar gre obema zboroma hvala že vnaprej.

Obeta se veliko zabave za stare in mlade. Bo tudi okusen prigrizek in izredno dobra kapljica za suha grla. Torej da se vidimo na 18. septembra v Hopocan Gardens v Barbertonu, O.

John Ujčić,
član cerkvenega odbora.

Cleveland, O.—V torek 13. septembra pride v Cleveland Joško Oven iz Chicaga, ki je na govorniški turi po slovenskih naselbinah v prid socialistične kampanje za jesenske volitve. Govoril bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v torek večer ob osmih, v petek 16. septembra pa bo govoril v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Shodi se vrše pod avspico JSZ. Joško Oven je izvrsten govornik, povedal nam bo marsikaj o njegovih izkušnjah po slovenskih naselbinah in o današnji depresiji in kako bi se dala odpraviti. Slovenski in drugi delavci so vabljeni, da se teh shodov udeležijo v polnem številu. Vstopnina je prosta.

Shodi so nam zelo potrebni, posebno v tej krizi, da se iz njih lahko kaj naučimo, da si bomo vedeli pomagati in jo odpraviti, da nam ne potreba umirati gladi, kakor se to godi v današnjem času. Depresija, katera tare danes najbolj delavca, ne bo izginila še tako kmalu, kot nas tolažijo po časopisju. Treba bo veliko boja, predno nam jo bo mogoče odpraviti. Da jo imamo, ne smemo zvrčati krivdo samo na kapitaliste, pač pa pripišimo tudi semim sebi, saj smo vendar volili zanje in jih poslali na vladno krmilo. Zato pa imamo sedaj, kar smo sejali!

Prihodnjega novembra bomo imeli predsedniške volitve in takrat bomo lahko pokazali, ali nam je kaj za boljše bodočnost ali ne. Razen kapitalističnih strank, imamo tudi delavci svojega kandidata, ime mu je Norman Thomas. On je kandidat socialistične stranke, ki je prava delavska stranka, ki dela na tem, da se odpravi mizerija in pomanjkanje iz tega sveta.

Pridite na shod, da se poučite o teh zadevah in da boste potem delovali in pomagali samemu sebi in za dobrobit vsem.

J. K.

Euclid, O.—Na društvenem polju se opaža, da še vedno nekeko rinemo naprej. Podporna društva zvrčajo z rame na ramo, ali ne vem, kako dolgo bo to šlo. Kulturna društva imajo sedaj svojo sezono in se pridno pripravljajo za nastope. Posebno je videti dramsko društvo "Naša zvezda," ki je imelo pred kratkim časom svojo domačo zabavo. Ta zabava je bila samo za člane in njih prijatelje. Zvedelo se je pa, da je bilo radi tega nekaj pritožb, češ: "Ali ste se bali, da bi bil tudi jaz malo vesel v prijetni družbi, kakor ste jo imeli?"

Zato se je pa sklenilo, da se zabava ponovno priredi in sicer danes zvečer, v soboto, 10. septembra, pri dobro poznanem in agilnem članu John Mevlja na

Goller cesti. Omenjeni prostor se prav lahko najde brez naslova, ker bo velik šotor postavljen na dvorišču. Imeli bomo vsega pripravljene za lačne in žejne in ravno tako tudi za one, katerih radi pete srbijo. Zabavo bi napravili v nedeljo, ampak nam vedno vzame dva dni, da se zabava pravilno zaključí. Uputi je in pričakovati naše slovenske družine, da nas bodo gotovo obiskale. Res so slabi časi, da ni mogoče v žep posegati, toda samo da bo veselje. Videli boste, da boste zadovoljni, kadar ste pri zabavi dramskega društva "Naša zvezda."

Pozdrav vsem skupaj in na svidenje danes večer na Goller Ave.

Član društva.

SLAVNOST DRUŠTVA ST. CLAIR GROVE ST. 98 W. C.

Cleveland, O.—V nedeljo popoldne, 11. septembra, se bo vršilo razvite in blagoslovljene zabave društva St. Clair Grove. Slavnost se bo pričela z veliko parado popoldne ob dveh izpred S. N. Doma v cerkev sv. Vida in po cerkvenih obredih se bo nadaljevalo z razvitem v dvorani S. N. Doma, za kjer je odbor pripravil precej obširen in zanimiv program.

Med točkami bodo proizvajale lepo korakanje mlada dekleta iz Collinwooda, to so Hippler Guards od Waterloo Grove, kakor tudi mladi fantje od Woodmen of the World. Mali Richie Glavan vas bo zabaval z lepim petjem in plesom, kakor tudi Marion Makovec in Betty Pintar, ki znata prav lepo zaplesati.

Pozdravne govore bodo imeli: Mrs. Jennie Jerič, predsednica društva St. Clair Grove, bošter in botra zastave, Mr. in Mrs. Joseph Zele, oče zastavi Mr. Wm. Bodeker in glavna uradnica Mrs. Mayme Hippler. Voditeljica ceremonij bo pa državna predsednica organizacije, Mrs. Albina Novak, ki bo vodila popoldanski program in bo predstavila vse častne sorodnike zastave, kateri so: mati zastave Mrs. Anna Laurich, ki je bila ustanovnica društva in prva predsednica, župan in županja bosta Mr. in Mrs. Zaverl, stric in teta bosta Mr. Straj in Mrs. Josephine Mežnaršič, bratje in sestre bodo: Mr. in Mrs. Zakrajšek, Miss Mary Blatnik, Mr. Oglar; bratranec in sestrična bosta Mr. Anton Marolt in Mrs. Mary Mohar. To varšice bodo: Misses Sophie in Josephine Posch, Josephine in Mary Bencin, Josephine Seebye, Jennie in Fannie Andolek, Pauline Bolko, Ella Opalek, Frances Rode, Mary Ausec, Molly Gasparac, Valerie Stanovnik, Anna Ile S. Mesojedec, Julia Glavan, M. Zupančič, Frances in Josephine Bradač in Rose Debeljak.

Vsa ta dekleta so najbolj agilna pri društvu, kakor so tudi zelo prijetne v vseh ozirih.

Takoj po predstavljanju gl. uradnic in ustanovnic društv, bodo klicani zastopniki društev in ponovno prosimo tajnike društev, kateri še niste sporočili sklep vaše seje, da to storite vsaj do nedelje, da se vas zabeleži med zastopnike.

Zaključna točka bo pa nekaj lepega za pogledat. Videli boste okrog 50 članic v uniformi, s cveticami v roki, ki bodo okinčale venec, katerega nato podarijo zastavi kot krono. Takoj po tej točki bo probratimija zastav in s tem bo popoldanski program zaključen.

Vabi se vse cenjeno občinstvo, da pridete in nam pomagate z vašo udeležbo do zaželenega uspeha. Pozabite svoje težkoče za ta dan in razveselite se z nami, ker enake prireditve so bolj redke med nami.

Popoldanski prireditve je prosta za vse in pričakujemo, da boste popolnoma napolnili dvorano, ker naša prireditelja bo v resnici izvenredno zanimiva Plesna veselica se bo pričela ob sedmih zvečer v spodnji dvorani. Na razpolago bodo vsakovrstna

Slovenska mladinska šola SND 6409 St. Clair Ave.

Tem potom naznanjamo vsem cenjenim slovenskim staršem, da se prične vpisovanje za slov. mlad. šolo v soboto dne prvega oktobra, t. l. od 9. ure zjutraj. Šola se prične, za odrasle na petek zvečer dne 7. oktobra, in za mladinski oddelek se pa prične v soboto dne 8. oktobra, in sicer v dvoranah kot je bilo preteklo sezono.

Apeliramo na vse cenjene slovenske starše, ako želijo pošiljati svoje otroke v Slov. mlad. šolo, naj jih pripeljejo za vpis na dan kot je zgoraj navedeno.

Prosvetni odbor SND.

John Tavčar, tajnik.

SLAVNOST DRUŠTVA ST. CLAIR GROVE ST. 98 W. C.

okrepčila in vstopnina bo samo 35 centov, ker smo upoštevale sedanje čase in želimo veliko udeležbo, zato smo napravile tako nizko vstopnino za ta večer.

Zahvaljujemo se že naprej vsem cenjenim društvom in posameznikom za vsak korak in delo, ki ga storite za lepši uspeh naše slavnosti. Naše društvo vam bo vedno hvaležno in ob priliki vam bomo vračali vašo dobrobrčnost.

Na svidenje v nedeljo popoldne in zvečer.

Odbor.

Neizmerni zakladi čakajo na dvig

Zgodovina pripoveduje o dragocenih zakladih, ki leže že sto in sto let v zemlji in čakajo, da jih srečni najditelj izkoplje in rabi. Znanost se je začela posebno zadnje čase zanimati za te zaklade in skuša se najti prostor, kjer so zakopani. Sestavlja se znanstvene ekspedicije in se jih pošilja na razne kraje, katere navaja zgodovina, da so tam zakladi zakopani. Seve, notančnega kraja se ne ve, le približno se sodi, kje bi morali biti. Zlato, ki so ga našli v grobu egiptovskega kralja Tutankhama, zakladi nekdanjih Mikstekov v Mehiki in nedolgo tega odkriti zakladi na Kokos otokih, še bolj podžigajo k iskanju zakladov.

Predvsem se skuša najti grob slavnega vojskovodja, Aleksandra Velikega. Najdba njegovega groba bi ne pomenila velikanske zgodovinske vrednosti, ampak z vso gotovostjo se sodi, da so v njegovem grobu zakopani neizmerni zakladi zlata in žlahtnih kamnov.

Včasih so mislili, da leži Aleksander Veliki pokopan v Egiptu, toda zgodovinar Howard Carter trdi, da je treba njegov grob iskati v Mali Aziji. Carter je gotov, da bo našel grob in čaka samo še dovoljenje za kopanje. Učenjaki trdijo, da je zajel Aleksander v bitki pri Issusu do 150 milijonov dolarjev vrednosti, v bitki pri Ekbatana celo za 250 milijonov dolarjev. To bogastvo je obstajalo iz zlata in dragih kamnov. En del tega bogastva je slavni zmagovalc porabil, nekaj ga je dal svoji materi, toda trdi se, da je tri četrte tina tega bogastva zakopal. Vseh zakladov, ki jih je Aleksander Veliki zakopal, se ceni do en tisoč milijonov dolarjev.

Ni čuda, da je sovjetska vlada poslala že več ekspedicij v Turkestan, kjer so iskali grob Aleksandra, toda do sedaj so iskali zaman.

Poleg velikanskih zakladov, ki jih je zakopal Aleksander Veliki, so pa še drugi, ki čakajo na odkopanje. Vedno kopljejo tu in tam, da bi dvignili to bogastvo, ki leži v zemlji brez hasni, ko obenem ljudje tako potrebujejo denar. Tako se zadnje čase zanimali nekateri avstrijski iskalec za zlato hunskega kralja Atile, "šiba božja," kot so ga imenovali. Ta iskalec trdi, da je našel mesto, kjer počiva Atila v treh krstah: železni, srebrni in zlati. Z Atilo v grob so baje zakopali vse

ogromno bogastvo, ki si ga je nabral Atila v svojem pohodu po Evropi. Atila je pokopan nekje v Italiji in so baje njegovi vojščaki napeljali reko čez njegov grob, da bi tako nikdar ne bil oskrnjen od ljudi, ki bi si pozeleli njegovega bogastva. Ta avstrijski raziskovalec je že zaprosil laško vladu, da mu dovoli kopanje.

Na daljnem vzhodu pa iščejo zakopane zaklade Džingis-kana, ki si jih je ta krvoločni vladar nabral v Kitajski in Indiji. Ko je čutil Džingis-kan leta 1227, da se bliža konec njegovega življenja, je ukazal svoji telesni straži, da pokolje vse prebivalstvo v okrožju sto milj, da tako ne bi nikdo zvedel, kje bo pokopan, kamor je ukazal zakopati z njegovim truplom vse njegovo neizmerno bogastvo. Danes se trudi obubožana mongolska republika noč in dan, da bi našla te zaklade.

Sovjetska vlada se danes tudi trudi, da bi našla zakopane zaklade tatarskega kneza Tamerlana, o katerem se pripoveduje, da je iz bojnega pohoda v Aziji prinesel toliko zlata in dragih kamnov, da je moralo to nositi 90 slonov. Njegov grob so našli, toda o zakladih mislijo, da jih je zakopal iz previdnosti nekje v bližini.

Veliko bogastvo čaka tudi tistega, ki bo našel grob perzijskega šaha Nadirja. Ta je vzel velikemu mogulu Mohamedu XIV. vse neizmerno zaklade in jih vlekkel seboj v Perzijo. To bogastvo cenijo na 250 milijonov dolarjev. Največje bogastvo pa, ki ga je še kdaj kak zmagovalc vzel premaganim, je bil dobljen v bojnem pohodu Pizarrovih vojakov skozi Peru. Še pred nedolgo so izkopali v vasi San Gabriel mnogo zlatih posod, last nekdanjih Inkov in upajo, da bodo tam v bližini našli še ostale zakopane zaklade.

Tako se danes peha ves svet za zakladi, katere skrbno zakriva mati zemlja in katere bo našel srečni iskalec nekega lepega dne in si s tem potolažil neutušeno željo po zlatu.

Očeta obdolžil umora

Kingfisher, Okla., 8. septembra.—Arthur Wheeler, katerega je zgorela žena in dva otroka s hišo vred, je naznanil svojega očeta policiji, češ, da je najprej z udarcem pobil svojo sinah na tla, potem pa zažgel hišo.

Dnevna vprašanja

1. Kaj je esperanto?
2. Katero izmed velikih jezer popolnoma pripada Zedinjenim državam?
3. Kako visok je Krim v Sloveniji?
4. Kako se imenuje angleška vladarska hiša?
5. Kdo je vrhovni načelnik ameriške vojne mornarice?
6. Katera so tri največja mesta na svetu?
7. Tri največja mesta v Zedinjenih državah?
8. Kdo je bil predsednik dvakrat, toda ne v zaporednih terminih?
9. Kdaj smo imeli v Zedinjenih državah zadnjo večjo krizo?
10. Kdo je bil predsednik tedaj?

Odgovori na vprašanja

1. Esperanto je poskus ustvariti jezik, ki bi bil enak za vse narode. Esperanto je upeljal Lazarus Ludwig Zamenhof.
2. Lake Michigan.
3. 1106 metrov.
4. Windsor.
5. Predsednik Zedinjenih držav.
6. New York, London in Berlin.
7. Tri največja mesta v Zedinjenih državah?
8. Grover Cleveland, demokrat.
9. Leta 1907.
10. Republikanec Theodore Roosevelt.

Če verjamete al' pa ne.

Pred sodnikom je stal mož, ki je bil obdolžen, da je vlomil v tujo hišo ponoči. Sodnik mu začne pregledovati obisti:

"To mi je pa nerazumljivo. Ob dveh ponoči pridete v tujo hišo skozi zadnja vrata. Kaj ste pa iskali v hiši?"

"Mislim sem da je to moja hiša, gospod sodnik."

"Tako? Aha! Zakaj ste pa takoj potem, ko se vam je približala neka gospa, skočili kar skozi okno in se skrili na dvorišču, a?"

"Veste, gospod sodnik, mislim sem, da je moja žena."

Neki agitator je govoril na shodu za republikansko stranko. Povzdigoval je stranko v deveta nebesa in obljubljal vse mogoče dobrote če bodo ljudje volili za republikance. Ko je bil z govorom gotov, pa se oglašil eden navzočih: "Vedno nam obljubljate paradiž, daste nam pa nih ne čevljev, da bi se pošteno obuli."

"Od kdaj pa nosijo v paradižu čevlje?" ga naglo zavrne agitator.

"Ali si slišal, da je včeraj policija zaprla dva ponarejevalca denarja?"

"Slišal, slišal, pa mi ne gre v glavo. Le pomisli: vedno pravijo, da denarja povsod primanjkuje komaj pa ga začne kdo delati, ga pa takoj primejo. Pa naj človek to stvar razume."

"Že več tednov ne morem spat. Vedno mi roji po glavi denar, ki sem ga dolžan nekemu rojaku."

"Vidiš ga, zakaj mi nisi pa tega že prej povedal?"

"Kaj res! Ali bi mi ga ti posodil?"

"Tega ne, ampak zdravila poznam, da boš lahko spal."

Z možem sta se domenila, da bo šla žena sama na počitnice. Ves dan je znašala skupaj "cape" in vsakih pet minut naročila možu kaj drugega, kaj naj dela in kako naj se obnaša, ko nje ne bo doma. V enem takih presledkov tudi vpraša moža, če mu je znano, kdaj vlak odpelje iz Union postaje.

"Ja, vem; vlak odpelje v 13 urah, 28 minutah in 19 sekundah od zdajle," ji uslužno odgovori možiček.

"Zdaj šele vem, da imam moža, na katerega besedo se lahko zanesem," je pripovedovala Marjeta svoji prijateljici. "Skozi celega pol leta mi je vsak dan pripovedoval, da me ljubi do blaznosti in včeraj smo ga pa res odpeljali v norišnico."

"Kaj se ne sramuješ, da te vedno zasačijo, ko goljufaš pri kartah?"

"Prav za prav me je res sram, pa kaj morem pomagati, če sem že star in moji prsti niso več tako gibčni kot včasih."

"Ali si že povedal gospodu sodniku, da je pravkar dobil dvočke?" vpraša kuharica slugo.

"Se ne; veš, gospod se ravno kar brijejo."

"Ti, o Mihatu pa ljudje pravijo, da pije ko riba."

"Aha, pravijo, ampak on ne pije tisto kar riba pije."

"Kitajci imajo 200 receptov, po katerih kuhajo riž."

"Moja žena jih ima 300, pa noben ni ta pravi."

V uredništvo prinese judek oglas sledeče vsebine: "Radi opustitve trgovine, se vrši v petek in soboto popolna razprodaja." "Kolikor pa bi radi deli oglas v časopis?" "Skozi dve leti vsak dan."

Pred 16. leti v Clevelandu in po svetu.

Iz arhivov "Clev. Amerike," leta 1916

Slovensko pevsko društvo Edinost iz Clevelanda je 2. sept. 1916, odpotovalo korporativno v Johnstown, Penna., kjer se je vršil prvi shod slovenskih pevskih društev v Ameriki. Ustanovila se je tedaj slovenska pevsko zveza.

Dne 27. avgusta, 1916, je v Newburgu umrla jako dobro poznana rojakinja Mrs. Furlan.

Tekom meseca avgusta, 1916, je dospelo v Clevelandu stotine rojakov iz držav Montana, Colorado, Wyoming in od drugod. V Clevelandu je bilo tedaj toliko dela, da so iskali delavce vsepo vsod.

Dne 28. avgusta, 1916, je umrla v Newburgu Ivana Mlakar, soproga Blaž Mlakarja. V bolnišnici se je nahajala več let. Umrla je v starosti 41 let.

V Euclid, Ohio, sta se poročila 30. avgusta, 1916, rojak Fr. Skatin in Jennie Remškar.

Dr. Clevelandski Slovenci št. 14 S.D.Z. je imelo 3. septembra, 1916, slovesno razvite zastave, potem pa piknik na Recharjevih prostorih.

Prve tri dneve septembra meseca, 1916, se je vršil v naselbinah ogromen semenj v korist Slovenskega Narodnega Doma. Semenj se je vršil na prostorih, kjer stoji danes nova cerkev sv. Vida. Ogromne množice naroda so posetile v teh treh dnevih semenj. Poroča se, da jih je bilo nad 8000. Igrali sta dve godbi, vršila se je telovadba Sokolov, nastopilo je pevsko društvo "Tri glav" in "Zarja." Dohodki so znašali nad \$3000.00, nekaj nezadostnega za one čase.

Dne 3. septembra, 1916, je umrla po daljši bolezni Terezija Ahčin, soproga znanega tedanjega gostilničarja. Ranjka je bila stara 45 let, doma iz Roba. Tu je zapustila moža in brata, v stari domovini pa starše.

V ponedeljek, 1. septembra, 1916, se je otvorila v Grdinovi dvorani druga redna konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze. Pri konvenciji je bilo 24 delegatov, ki so zastopali 16 društev in 12 glavnih odborikov. Zveza je štela tedaj 1400 članov in članice in \$42.000 premoženja.

7. septembra, 1916, je umrla v Clevelandu Terezija Tirbič, stera 43 let, doma iz Domžal. Zapustila je soproga in dve sestrji. V Ameriki je bivala 15 let. Isti dan je umrla Jennie Pirjevec, stara 22 let. Zapustila je tu moža in dve sestrji. Doma je bila iz vasi Griže v Postonjskem kraju.

Pretrsljiva tragedija se je vršila v hiši na 1431 E. 32nd St. Tu je stanovala komaj 17 letna Mary Bekovec, ki je bila tri mesece poročena. K njej je dospel njen bivši ljubimec Edward Kozak, ki je ostal ves dan pri njej in jo nagovarjal, naj pusti moža in pobegne z njim. Ona se ni podala, nakar je Kozak odšel, toda se vrnil proti enajsti uri zvečer in oddal dva strela na mlado ženo ter jo ubil, nakar je zvršil sememor. Umrl je v Lakeside bolnici.

27. Slovencev je dobilo dne 7. septembra, 1916, državljanstvo v Clevelandu, in sicer sledeči: Martin Peterlin, Matija Križman, Gregor Rejc, John Judnič, V. Kos, Frank Krupar, George Rakar, Tom Levar, H. Kodolja, Frank Gubanc, Florijan Mesojedec, Frank Korošec, Fr. Rudič, Nick Tomc, J. Čerček, Jakob Agreš, Anton Zajc, Frank Novak, Frank Knez, J. Vitigoj, A. Perše, A. Remic, Al. Kolar, Frank Kljun, Jos. Vadnal, Anton Skrlavec, S. Vidrih in Fr. Vidrmajer. 18 narodnosti je bilo zastopanih na sodnji, 118 novih državljanov je postalo isti dan in izmed teh je bilo največ Slovencev.

Dne 9. septembra, 1916, je umrl rojak Joseph Novak, 6424 Spilker Ave. Nahajal sme je s

svojim vozom na Public Square, kjer je naložil opeko, ko so se konji splašili in prevrnili voz, ki je padel na Novaka, ki je kmalu potem zdihtnil. Novak je bil uslužben pri Mike Jalovcu dve leti. Star je bil 48 let. Bil je član društva Naprej št. 5 S. N. P. J. V starem kraju je zapustil ženo in enega sina, en sin mu je pa bil tekmo vojne ubit.

Utonil je v jezeru dne 10. septembra, 1916, 13 letni Louis Goršak. Nenadoma je zginil z doma staršev na 1420 E. 41st St., in na omenjeni dan sta fantiča A. Karlinger in M. Temnič dobila njegovo truplo v jezeru, v bližini 40. ceste.

Po \$2.65 bušel se je prodajal krompir v Clevelandu začetkom septembra meseca, 1916.

Po dolgi bolezni je umrla v Collinwoodu dne 10. septembra Antonija Terček, rojena Činkole. Njen soprog je umrl leto pred njo. Umrla je v starosti 23 let. Zapustila je starše, dve sestrji in 5 letno hčerko. Ranjka je bila članica dr. št. 103 J. S. K. J. in dr. Mir, št. 142 S. N. P. J.

Začetkom septembra meseca, 1916, je prišla v veljavo postava, glasom katere ni mogel imeti nihče za svojo lastno uporabo na domu več kot 200 galon vina. Pri komur so našli več vina kot 200 galon, je moral plačati davek 40 centov od galone.

Zapisničarja druge redne konvencije Slovenske Dobrodelne Zveze, ki se je vršila septembra meseca, 1916, sta bila Ignac Smuk in Leopold Kushlan. Glavni odborniki zbrani na konvenciji so bili: John Gornik, predsednik; Primož Kogoj, podpredsednik; Frank Hudovernik, tajnik; Jernej Knaus, blagajnik; dr. J. M. Seliskar, vrhovni zdravnik. Odborniki so bili: Frank Jakšič, Jos. Rus, Frank Zorich, Frank Černe, Anton Grdina, Ignac Smuk in Anton Oštr. Delegati pa sledeči: Jos. Žokalj, Albin Stemberger, Frank Čoš, Josip Kuntarič, Antonija Likar, Josip Kalan, Fannie Terbežnik, Genovefa Supan, Mary Strniša, Helena Mally, Frank Cvar, Fr. Legan, Louis Rechar, John Marolt, Stefan Pirnat, John Andolšek, Agnes Zalokar, Ana Kromar, Louis J. Pirc, John Korn, Leopold Kushlan in Anton M. Turk. Odsoten je bil F. J. Turk, delegata John Jelovca je pa nadomeščal Jos. Ogrin. Konvencija je izvolila sledeči novi urad: Primož Kogoj, predsednik, potem ko se je zasluzni John Gornik odpovedal, dasi ga je delegacija na vsak način hotela imeti. John Gornik je bil potem izvoljen podpredsednikom. Fr. Hudovernik je bil izvoljen glavnim tajnikom, Jernej Knaus pa blagajnikom. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Louis J. Pirc, Ignac Smuk in Anton M. Kolar. V finančni odbor: Frank Jakšič, Frank Černe in Anton Grdina. V porotni odbor: Josip Kalan, Agnes Zalokar in Frank Zorich. Vrhovni zdravnikom je bil izvoljen dr. Frank J. Kern in za uradno glasilo tedanja "Clevelandska Amerika."

Frank Prevec je 12. septembra, 1916, prevzel gostilniške prostore na 964 Addison Rd. V ponedeljek, 18. septembra, 1916, je začela zborovati v Clevelandu konvencija S. S. P. Zveze. V Cleveland je dospelo kakih 80 delegatov in glavnih odborikov.

Dne 14. septembra, 1916, so sledeči Slovenci v Clevelandu postali ameriški državljanji: Josip Jurček, John Klepec, Mihael Koščak, John Puškar, Jakob Jančar in Mihael Škerl.

Sport je bil v jeseni leta 1916 jako dobro razvit med mladimi Slovenci v Clevelandu. A. Grdinov baseball team je dobil v tekmovalju v razredu C amaterskih igralcev prvo mesto in na

FR. JAKLIČ:

PEKLENA SVOBODA

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

"Frajost!"

Iz gostiln, zatohlih krčem in lukenj, koder so točili žganje, so prihajali ljudje, ki jih je zvalil na cesto nenavaden šum in hrup. Bili so polni navdušenja in opojnega ognja ter pripravljeni za neredovane in razburjene; govorili niso znali več kakor prijatelji, temveč je bilo govorjene podobno tuljenju:

"Vse dol!"

Pridružili so se razgrajavcem in šli z njimi dalje, dalje brez smotra, pa vendar z namenom. . . . Dalje med žvenketanjem šip, razbijanjem po vratih; kjerkoli so pa našli odprta vrata, tam so iskali "rablja svobode" in so vse prevrnili ter segali po blagu, ki jim je bilo všeč, ki so ga lahko použili ali jim je bilo drugače pri sre.

Častnem mestu je bil tud Frank Cleaners baseball klub.

Frank Gornik, tedanji slovenski krojač v Clevelandu, je dobil 17. septembra, 1916, od ameriškega konzula v Vancouver, Kanada, sporočilo, da se nahaja tam njegov brat Math Gornik, kot avstrijski vojni ujetnik, in da ga spustijo v Zedinjene države, če Frank Gornik garantira za njega. Seveda je bil Frank takoj pri volji.

Poznani rojak Mr. John Kramer, ki se nahaja še danes v Clevelandu, je v tedanji "Clevelandski Ameriki" z dne 22. septembra, 1916, iskal svojega brata Josipa, doma iz Sv. Petra pod Sv. Gorami na Štajerskem. Mr. John Kramer je imel tedaj trgovino na 3852 St. Clair Ave. Znano mu je bilo, da se je nahajal njegov brat Josip pri 20. avstrijskem lovskem bataljonu, in da je bil od Rusov vjet in poslan v Sibirijo. Ker je tedaj "Clevelandska Amerika" zahajala v mnogih izvodih slovenskim ujetnikom v Sibiriji, je bilo možno, da se je brat Josip oglašil, toda natančnega nam ni znanega o tem.

Dne 21. septembra, 1916, so sledeči naši rojaki postali ameriški državljanji v Clevelandu: Anton Zabukovec, Jos. Hrastar, Frank Trebec, Anton Jerše, J. Janežič, Lud. Ogrinc, Frank Majcen, John Gernek, D. Žužek, Fr. Juran, Fr. Stavce. Dne 23. septembra, 1916, pa so postali sledeči ameriški državljanji: Frank Juran, A. Zajec, Jos. Zgajnar, A. Hefferle, Frank Cesar, J. Žitko, A. Bratina, Frank Skala, J. Intihar in Frank Intihar, Frank Javornik, D. Koščak, Jos. Petrič, John Petrič, M. Jakovec, J. Primčič, J. Ribnikar, Ig. Živoder, P. Vintar, J. Kastelic, J. Fabjan, Frank Rutar, A. Celič in J. Barborič, J. Pogačar, G. Piškur, Mat Mele in A. Brajdič, Frank Arko, Frank Zore, John Koren, Jos. Zalokar, Frank Novak.

Cena časopisnemu papirju je v septembru mesecu, 1916, poskočila od \$2.00 za sto funtov na \$6.00 za sto funtov, torej za 300 procentov. Tedanja "Clevelandska Amerika" je bila tedaj prisiljena dvigniti naročnino od \$2.50 za leto na \$3.00 letno.

Tudi John Pikš, 1407 E. 51st St., Cleveland, Ohio, je potom "Clevelandske Amerike" iskal septembra meseca, 1916, svojega brata Antona Piksa, doma iz Visokega, št. Jurij pri Kranju. Anton Pikš je služil pri 17. regimentu in se boril v Karpatih, kjer je bil od Rusov vjet.

Rojak Anton Škoda, 5477 Hamilton Ave., je bil 25. septembra, 1916, močno poškodovan od ulične kare na Superior Ave.

Koncem septembra, 1916, je bilo odprto prvo slovensko kegljišče v Clevelandu, last Frank J. Lauscheta, na 6125 St. Clair Ave. kjer še danes vodi Mr. Jos. Pozelnik lepo urejeno kegljišče.

Pa niso šli samo Metternichi v kose. Brez vsega spoštovanja so cefrali podobe cesarjeve, podobe svetniške ali druge, vse je šlo v kose, vse so zdrobili, vse zlomili.

Tako je vihral ostri piš mlade svobode one predpomladne noči po beli Ljubljani, razdiral in podiral vse pred seboj in dramil zaspance.

Tedaj je naskočila magistrat velika tolpa ljudi. Poleg onih, ki vselej radi razsajajo, so bili večinoma ljudje, ki so imeli z magistratom kdaj kakke račune in so mislili, da je sedaj najuglednejša prilika, da jih plačajo. Vmes so bili ljudje, ki so že večkrat brezplačno prenočevali v mestnem prenočišču in bi bili radi sesuli tiste prostore, ki značijo svobodi nekaj čisto nasprotnega. O, sicer so imeli neko spoštovanje, neka groza jih je vselej obhajala, kadar so šli mimo častitljivega, sivega poslopja, in z nekim strahom so se ogibali oseb magistratovcev, tisti večer so pa silili noter, gnala jih je strast uničevanja, da bi se znosili nad prostori, kjer so se sicer le boječ kretali.

V oknih magistrata so gorele luči, zakaj magistrat vedno cesarju zvestega mesta ni smel zaostajati in hvaležnosti za meščani. A za to se tolpa ni zmenila, temveč je le grozila in se pripravljala, da navali v notranje prostore. Stražniki so v poslednjem hipu zapehnilli močna vrata in se postavili v bran, kar je tolpo še bolj razvnelo. Stražniki se niso ustavljali z orožjem, temveč so začeli prositi:

"Gospoda, nehajte! Gospodje, mirujte! Gospodje! Gospodje!"

Stražniki so bili vse bolj vljudni kot po navadi.

"Viš ga, nocoj nas z gospodo zmerja, sicer smo pa barabe. Počij ga po čeljustih!"

Tako so stražniki izprevideli, da ni bilo mesta ne za strogost ne za vljudnost, in so rajši umeknili zdrave ude.

Kmalu je pa prišlo iz množice:

"Kje je župan? Župana hočemo imeti!"

"Ven z njim!" je zagrmelo iz sto grl, kakor bi šlo na povelje.

"Ta mora biti še nocoj mrzel!" se je zadrl osoren glas.

"Meni ga dejte!"

Obmolknili so za trenutek, a kakor bi jih obšla želja po krvi, kakor bi komaj čakali trenutka, da bi videli brizgati človeško kri, so zagnali še silneje, so še burneje zahtevali:

"Župana ven! Kje je župan? Ven z njim!"

Močna večna vrata so komaj vzdržala pritisk množice, ki sicer ni imela drugega orožja kakor gole roke.

"Ven z njim! Ta nas sekira! Frajost! Župan mora biti mrzel!"

Brez dvoma bi bila množica vdrla v magistrat, ko bi se ne bil oglasil neki magistratovec, ki je bil v tolpi prišel pred magistrat. Ko je spoznal, da postaja stvar resna, je pa kriknil:

"Župana ni na magistratu! Večerjat je šel!"

Tolpi se je šele sedaj posvetilo, da župana ne bodo dobili na magistratu. Novica, da je pri večerji, se jim je zdela tako resnična in naravna, da so takoj odnehali in udarili za onimi, ki so kričali:

"Ne bo nam ušel! Ne bo je odnesel nocoj!" Oni odurni glas je zopet vpil: "Za meno! Puščali mu bomo!"

Tolpa je kar tulila, ko se je valila po mestu na županovo stanovanje, ki je bilo na drugi strani Ljubljance.

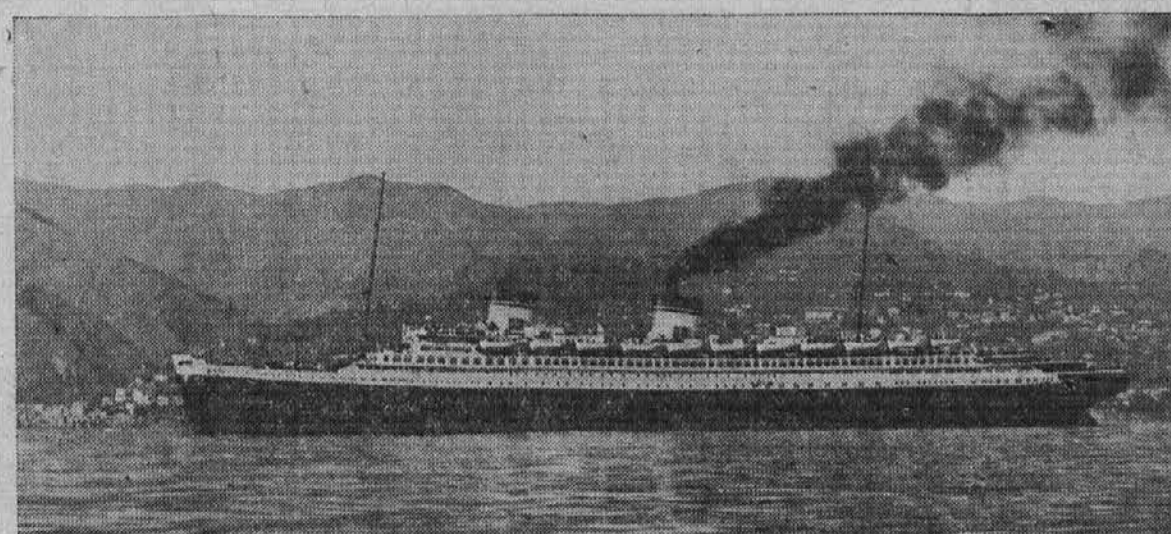
Tedaj so pa že ljudje, ki so vedeli, da je župan v gledališču, hiteli tja ga opozarjat na pretečo nevarnost.

(Dalje prihodnjič.)

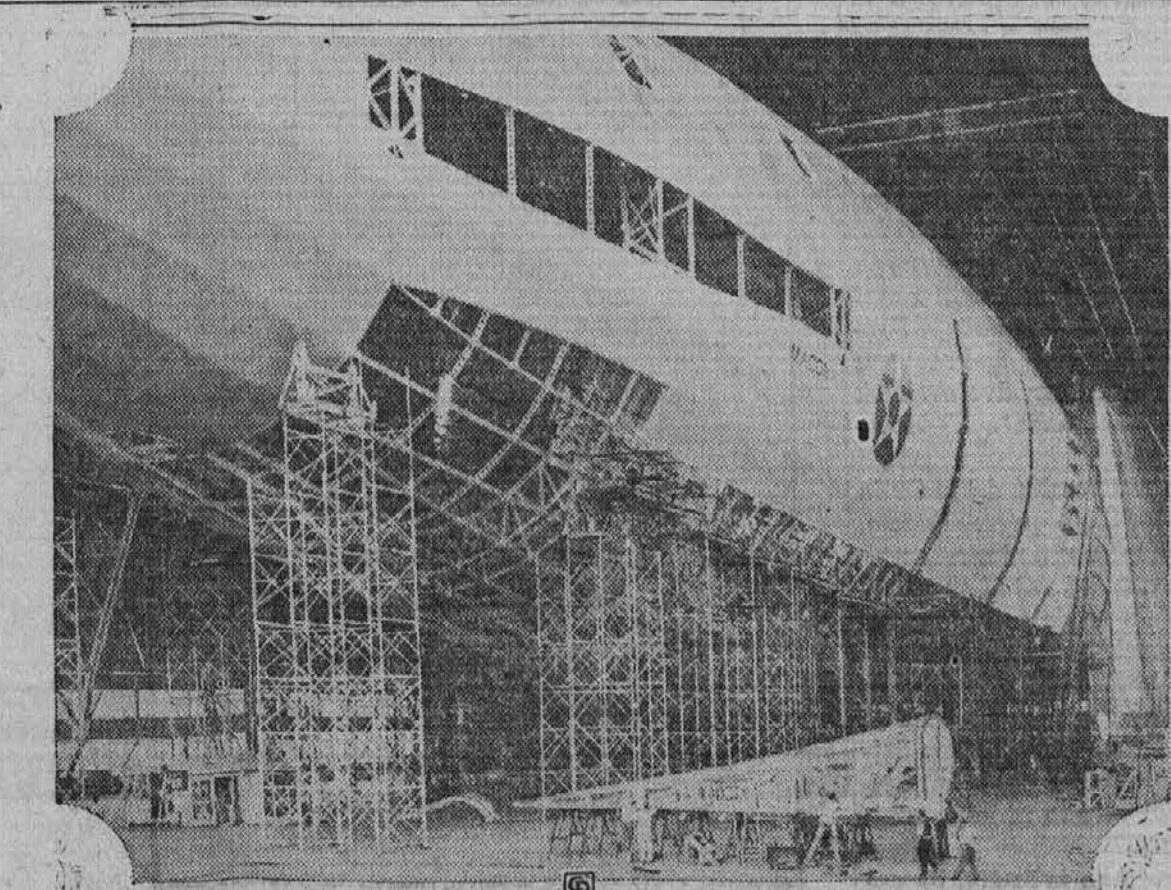
DNEVNE VESTI

Raje bi šel v vojsko

Chicago, Ill., 8. septembra. — John Kmiec je stal pred sodnikom, ker je zaostal z mesečnimi alimenti, katere mora plačevati svoji ločeni ženi. Kmiec je rekel sodniku, da gre raje v vojsko, kot bi pa plačal še en cent svoji ženi. Sodnik mu je rekel, da mu je prav žal, da zaenkrat ni nobene vojske na razpolago, pač pa da imajo prav čedno ječ, v katero ga bodo vtaknili, dokler ne plača alimentov.

Prva slika novega parnika Italian Line, "Rex," s 54,000 tonami prostornine. Ta parnik bo v New Yorku 4. oktobra 1932 in bo odplul v Sredozemsko morje 8. oktobra. To bo eden največjih in najhitrejših parnikov na vodi.

Nov vladni zrakoplov "Macon," katerega sedaj izdelujejo v Akronu. Napravljen bo podobno vodilnemu zrakoplovu "Akron."

Morski razbojnik so še vedno na delu

Constanca, Romunska, 9. septembra.—Moštvo nizozemskega parnika "Galilees" poroča, da so bili zadnje nedeljo ustavljeni v črnem morju po morskimi razbojnikih, ki so prišli oboroženi na krov in so odnesli delovora, ki ga je parnik imel s seboj. Napad na parnik se je pripetil ponoči, ko je moštvo spalo.

1,200 oseb je zgubilo svoje domove

Bingham Canyon, Utah, 9. septembra.—V Carr Fork je nastal ogenj, ki je rudarjem v oni okolici uničil 150 hiš, v katerih je bivalo 1200 ljudi. Škoda znaša \$850,000.

Ogenj uničil šolo pred otvoritvijo

Mendotta, Minn., 9. septembra.—Ravno ko bi se imel začeti šolski pouk v tem mestu, je nastal v poslopju ogenj. Šola je popolnoma zgorela, in marsikateri otrok v mestu skače od veselja.

Slabi časi prerokovani za Francijo

Paris, 9. septembra.—Francija je šele danes začela čutiti depresijo. Dočim se je kriza čutila v Ameriki že pred tremi leti, v Franciji niso prav nič vedeli o njej. Leta 1929, 1930 in 1931 so bila najboljša za Francijo. Toda letos se je skrčila produkcija že za 30 procentov. Francoska industrija sedaj zelo trpi. Francoske železnice poslujejo z dnevno zgubo 12,000,000 frankov na dan. In kljub ogromni zlati zalogi, ki se nahaja v državnih blagajnah, pričakuje Francija državni deficit. Že sedaj posluje francoska vlada s samimi posojili. Cene blaga so še visoke, ker jih umetno tako držijo, toda število brezposelnih se dnevno množi.

Računi za plin

Račune za plin lahko plačate v uradu "Ameriške Domovine" vse do ponedeljka zvečer do 6. ure in dobite procenote. Enako lahko plačate pri nas ob vsakem času vse račune za elektriko, mestno ali kompanijsko, telefon in račune za vodo.

Štirje šolski otroci ubiti od vlaka

Hudson, Michigan, 9. septembra.—15 letna Rita Mary je pehjala s svojih avtomobilom štiri brate in sestre iz šole, ko jih je na železniškem križišču Northern železnice zadel potniški vlak. Štirje otroci so bili ubiti in peti je dobil težke poškodbe.

MALI OGLASI

Vabilo na sejo

Članice podružnice št. 25 S. Z. Zveze so prijazno vabljeni, da se udeležijo v obilnem številu seje v ponedeljek, 12. septembra. Imele bomo nekaj posebnega za razmotrivati. Pridite!—Tajnica.

V najem

se da hiša, prav poceni. Šest sob, klet in furnez. Vprašajte na 3559 E. 80th St. (215)

Hiša

sama za sebe, ima 7 sob, lep vrt, se da v najem. Vprašajte na 1237 E. 60th St., blizu Superior Ave. (214)

Stanovanje

se da v najem, šest lepih sob, lepa klet, hiša sama za sebe. Vprašajte na 1161 E. 61st St. (214)

Pozor! Selitev!

Naznanjam, da sem precej znižal cene za selitev, bodisi v Clevelandu ali pa v druga mesta. Cene so zelo nizke sedaj. Pridite in vprašajte ali pa telefonirajte na

John Oblak

1161 E. 61st St. Tel. HE 2730 (Sept. 10, 14.)

V najem

se dajo 4 sobe, dve spalnici, veliko podstrešje, klet sama zase in prost vhod. Odda se za malo ceno mali družini ali peclarjem. Zglasite se na 5901 Prosser Ave. (Sept. 8, 10, 13, 15, 17.)

Odda se

5 čednih sob mirni družini; vse ugodnosti; zidana hiša. Poizvete se na 1206 Norwood Rd. (214)

A. MALNAR
Cement Works
1119 Addison Rd.
ENDicott 4371

ŠOLA! ŠOLA!

Kupite vse šolske potrebščine v trgovini

MARY KUSHLAN
6415 St. Clair Ave.
v Slov. Nar. Domu
kjer dobite za vsak nakup DARILO
ALI CANDY za vaše otroke.

DR. J. V. ZUPNIK

zanesljiv zobozdravnik

Mnogo let na istem mestu.
St. Clair vog. 62. ceste.
Vhod samo iz 62. ceste.
Knausovo poslopje.

GOVORI SLOVENSKO

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

NATIONAL

WATCH & JEWELRY REPAIRING
J. C. BUKOVEC, lastnik
v Slov. Nar. Domu, soba št. 10.
6411 St. Clair Ave.
DELO IZVRSTNO IN JAMCENO

Leopold Kushlan

SLOVENSKI
ODVETNIK

6411 St. Clair Ave.
Soba št. 7

Tel. HEnderson 5195

DOBER PREMOCI

Tatna postrežbat
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Starl Cimpermanovi prostori
HEnderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

ARNOLD ZWEIG:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavi M. U.

Tam je našel Bertin ogromne kupe v usnje vezanih knjig. Ne, katere so bile že raztrgane in razmetane. Ordonancem je bilo naročeno, naj vporablja papir za kurjenje ognja. Bertin jih je pregledoval in kar obstal. Naučil se je bil že nekoliko cirilice in je ugotovil, da izvirajo knjige iz osemnajstega stoletja ter vsebujejo zapiske o plačevanju desetine. Ta desetina je bila plačevana v "dušah" po prednikih, čijih pravniki so se sedaj borili za carja, umirali zanj. V svoje veliko začudenje pa je Bertin ugotovil tudi, da je največ listov v knjigah nepopolnih. Ko se je vrnil gospod Ruppel z dopusta, napol poživljen, napol obupan — ni vedel povedati, kako izgleda Nemčija, pač pa je le vedel kako izgleda njegova žena in tudi koliko tehta. Nihče več ni skrbel za Grišino usodo, a to iz enostavnega razloga, da je bil tudi ritmojster von Brettschneider odšel za štiri tedne na dopust. Nekega dne je poslal Posnansky Grišo, da je iz knjig trgal prazne nepopolne liste. Tako je posedel sredi dvorišča, ali v podstrešju ter trgal knjige.

Griša je bil srečen. Sedaj je bil na varnem, saj se je zanj zavzel celo sam general. Ko je nekega dne čul od Bertina, ki je prihajal vsak dan, da se naslaja nad kupom papirja, da bo vojskovanje najbrž znova izbruhnilo in da tudi ga ni še izgleda za skorajšnji mir, je prenašal svoj zapor potrpežljiveje in je tudi manjkrat mislil na prostor med nemškimi strelskimi jarki in ruskimi žičnimi ovirami, prostor, po katerem je še pred kratkim tako koprnel. Griša se ni želel več bojevati: le domov ga je vlečlo. Kakršn pa je bil položaj sedaj in če bi sedaj zopet prišel v Rusijo, bi mogel računati le s par dnevi dopusta. Griša se je sedaj počutil kakor človek, ki je bil ranjen, a ne bi za nobeno ceno več še enkrat žrtvoval svojega življenja. Zjutraj je vstajal zgodaj in zapustil svojo celico, kjer je tako zdravo spal, jedel zajtrk, črn kruh in gorko rjavkasto kavo, ki so jo kuhali iz prežgane repe, strmel v puške straž, ki so hodile po zidu. Poznal je vso kompanijo sedaj, a vsak vojak je vedel za njegovo čudno dogodivščino. Vsako jutro pa, ko je vstopil v pisarno vojaškega sodišča, je ugledal na mizi spis "Bjušev alias Paprotkin." Nekega dne pa, ko je prišel v urad, da dobi od gospoda Ruppelna, kateremu je storil Griša že marsikatero uslugo, kos kruha, je obstrmel. Listin ni bilo več na mizi: njegovih listin. Sedaj je vedel, da je šla njegova zadeva naprej.

Ničesar več ni bilo sedaj, kar bi ga spominjalo na Bjuševa. Kak strah je bil ta Bjušev! Skočil je bil iz groba ter mu sedel za tilnik in se tam tiščal. Sedaj se ga je rešil, poslal ga nazaj v njegov grob v choinskih gozdovih, v peščeno zemljo pod drevesnimi koreninami, kjer je bil njegov pravi dom. Griša je strmel v drevesa. V par dneh se je brstje spremenilo v temno zelenje. Kako bi bil rad legel v gozdu. Kako rad bi se bil slekel, legel na solnce, zariš svojo obleko v kako mravlišče, da se reši uši in njih zalege. Napil bi se do pijanosti vonja smole, lubja, mahu in smrekovega igličevja in pozabil bi zime, ki stori, da človeku kosti zmrzujejo v telesu, pozabil bi bil mrzlobe svoje truge, mokrih škorenj in obleke, ki jo je imel na sebi one snežene tedne, pozabil strašne in nepopisne izmučenosti tekom potovanja ob Njemenu. Čutil je, da je njegovo sedanje delo le ne-

kaka omiljena posledica vsega njegovega nekdanjega trpljenja, kajti spati je moral v malem lesenem zaboju in neprestano se zadevati ob Nemce na desni in levi, pred sabo, za sabo. Ko bi le samo enkrat lahko iztegnil svoje roke in napolnil svoja pljuča zraku prostosti. Sedaj bo njegov "slučaj" kmalu završen, završena vsa neumnost, katero mu je nakopala v svoji ljubečiji brigi Babka. Seveda bi jo rad videl! "Vojaški norček," mu je bila dejala v ponosu nad svojo lastno zvitostjo — a sedaj je bila ona sama norček. Saj je bila kakor vrag v pravljicah: vedno najmodrejši je vrag, a kljub temu ga goljufajo Judje, kmetje, vojaki in vsi. Rad bi bil povedal Babki vse zaključke in razkritja, do katerih je prišel tako polagoma — prijel bi jo za kite in jo poljubil, spal z njo, sivo-oko čarovnico. Ona pa je najbrže v Vilni, v Antokolu ali pri Zelenem mostu: pozabila je najbrž svojega vojaka in najbrž počiva v objemu kakega drugega — seveda, da počiva. Nasmehnil se je: zakaj ne bi smela? Imela je moško glavo in moško srce. Take ženske ne čakajo sramežljivo, da pride moški in jih poroči. Na njegovo pismo, ki ga je napisal trgovec pri cerkvi, ni odgovorila. Da, pozabila ga je — a on, kakor je bil zaprt, je vedno bolj in bolj mislil nanjo. Zakaj ne bi?

Vendar, doli globoko v svojem srcu je bil prepričan o Babkini zvestobi. Mesto da bi pisala, je prihajala sama, hodila bosa po pekočem prahu ceste, ki pelje iz Vilne proti srcu Rusije — s svojimi sivimi, presunajočimi očmi, kitama sivih las, a na hrbtu košaro, kajti nabirati je morala jagode in gobe, kakor dela na ti-soče drugih žensk, da si zaslužijo vsakdanji kruh. Bog je vsadil robidnice in jagode za ženske in otroke, da jih revno ljudstvo lahko nabira in prodaja, da jih lahko je, kadar pritisne lakota. Babka se ni imela bati policije: nje listine so bile popolnoma v redu. Pa tudi ni bila slabotnej: ako je bilo potreba, je lahko s krepelcem razbila moško glavo — čemu bi se tedaj bala? Čeravno je bilo prepovedano hoditi naokoli ponoči, vendar je na cesti marsikateri pošten popotnik, ki ni mogel dospeti do svojega cilja še za dne. Tako je prihajala vsak dan, vsako uro nekoliko vrst bližje Mervinsku, vse od tlej, ko je prejela vest, da so njenega "vojaškega norčka" zopet zajeli Nemci, kakor mu je ona prerokovala. Da, skoro da ji je ugajalo tako. Kajti čim bi bil prišel preko žice, bi ji bil lahko utekel, a sedaj ji ne more. Ni vedela podrobnosti, ni vedela drugega, nego ono, kar ji je sporočil Fedjuškin oče: "Nek jetnik mi je dal vaš naslov. Pripeljal je vaše sporočilo. Strašno je, s kakimi ljudmi občujete. Bog in sv. Ciril naj dodelita, da bi Angleži čimprej zlomili Nemcu hrbet. Jetnik se imenuje Bjušev, Ilija Pavlovič. Dal sem mu kozarček žganja in dve svalčici. Zaprt je v komandaturi. Hočemo ga ustreliti."

Babka ni dvomila, da je Griša še živ, kajti je premišljevala, kolikor je le hotela, ni mogla najti vzrokov, zakaj naj bi ga ustrelili. Vedela je, da je Nemec dosleden človek in da ne stori ničesar, ako nima dovoljšnjega vzroka, kajti v njegovih očeh je vzrok baš tako važen kakor dejstvo samo. In kaj naj bi bil Griša zagrešil — ako ni koga med-potoma ubil? Nehote je pospešila korak. Ako je še živ, bo vse dobro. Ako pa so ga že ustrelili — tedaj gorje njegovim krvni-

kom! Poznala je vsako strupeno zelišče, ki je rastle na tratah in v gozdovih. Dovolj je bilo povsod strupenine, da ugonobi celo kompanijo. Take misli so navdajale navadno jagodarico, kakršne se videvajo na trgih in ulicah v vsakem mestu Zapadne Rusije. Bosa, čevlje je nosila preko ramen, je hitela po desni strani ceste, vedno naprej, naprej proti Mervinsku.

Štabni narednik Pont je sedel za mizo v svojem uradu, dvignil svojo skrbno počesano glavo in pogledal nadporočnika Winfrieda, ki mu je govoril tiho, prijazno. Razumel je: izstavi naj vozovnice in listine za črnovojnika Bertina: prva vozovnica do Bialystoka in nazaj, a druga od Bialystoka do Berlina in nazaj. Trebalo bo telega tedna za potovanje. Beseda generalovega adjutanta je nekaj veljala na tem svetu... in narednik Lovrenc Pont se je namuznil. Neznosljivo bi bilo v armadi, ko se ne bi enkrat ali dvakrat od časa do časa zatislilo oko. Kake četuri kasneje se je že vrnil štabni narednik s potrebnimi listinami za Bertina: štiri vozovnice in s strojem popisan papir, v katerem so bila vsa poveljstva nujno naprošena, naj predlagatelju, ki spada k štabu divizije von Lychowa, nudi vsakršno pomoč, ki bi ji je le potreboval. Poleg teh pa še spričevalo, da je prost uši in nalezljivih boleznih in posebnih listin za sodnijsko sekcijo vzhodnega glavnega poveljstva. Winfried je z zadovoljstvom ugotovil, da ne manjka nobena listina. S pomočjo sestre Barbe, katero je Winfried poznal dobro, je dosegla nje prijateljica to po-

sebnost kaj daleč stran od službe, kar si lahko vsak predstavlja. Kar omamljen je bil svoje sreče: njegova prijateljica Zofija je preskrbela, da bo lahko več ur v družbi svoje žene Lenore, v Dahlemu. Da, je zagotovil Posnanskega, storil bo v Bialystoku, kar bo v njegovih močeh, skrbel, da pridejo papirji do pravega oblastva. Zglasil se bo pri gospodu v Press-biroju, kakor so telefonično zahtevali. Kdor pa razume vez med možem in ženo, bo razumel tudi, da se je Bertinu predvsem mudilo, da pride čimprej iz Bialystoka, a ne proti vzhodu, pač pa v zapadno stran. Bilo je že skotora pet mesecev, odkar je zadnjič objel svojo Lenoro, vohal nje la-

se, gledal v nje mehke, sive oči, poslušal nje ljubki, tresoči se glas. Stroga aritmetika v zadevi armadnih dopustov je ukazovala, da dobi Bertin dopust komaj vsakih enajst mesecev. Zadnjič je bil julija 1916, a še takrat je lahko bil pod domačim krovom samo en dan in pol. Kajti brutalni narednik pri delavskem bataljonu je bil tedaj prisiljen, da mu je dovolil ta dopust, a le med škripanjem z zobmi. Šest dni je potreboval tedaj Bertin za potovanje v eno smer, šest zopet nazaj. A vendar se je Bertin v teh dneh izognil skoro strupenemu ozračju, ki je zanj vladalo pri 1. kompaniji 120. pruskega delavskega bataljona. Prihodnji dopust bi bil imel dobiti šele v marcu 1917... Ob koncu januarja, baš predno so mu odpovedale vse moči, je bil brzozjavno komandiran k štabu Lychowe divizije, baš tedaj, ko so jo poslali na skoro varno vzhodno fronto.

Veljalo pa je pravilo, da izgubi vsakdo, katerega premestijo h kaki novi enotici, pravico do dopusta, kateri bi mu sicer pri stari pritikal. Pravilno ali ne, pravično ali ne, vsak novodošlec je bil vpisan v vrstni red do pustnikov kot zadnji. Štabni narednik Lovrenc Pont je novega uradnika tedaj na to opozoril ter mu še dejal: "Mislim, da je naša premestitev od delavske kompanije k sodišču naše divizije vsekakor vredna ene maše."

(Dalje prihodnjic.)

* Novi francoski torpedni rušilec napravi 42.85 vozlov in je najhitrejši danes na morju.

ALI VESTE? R. J. Scott

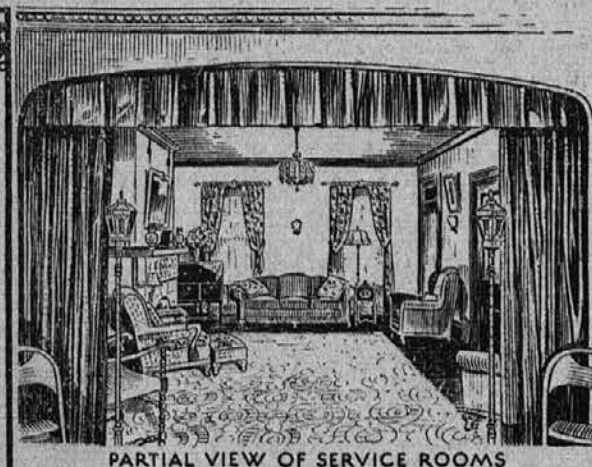
Nino De Lenclos, zgodovinska francoska lepota, je pri svojih 70 letih izgledala kot bi bila stara 20 let.

TRI PETINE VSEH VOJAKOV V FRANCOŠKI TUJINSKI LEGIJI JE NEMCEV.

Kadar vam je priročno

Cenjena publika je vedno do-bro došla v našem podjetju; naši čitatelji naj to smatrajo za stalno povabilo, da si ogledajo naš pogrebni zavod vsak čas.

Ta obisk je zanimiv, ker moderen pogrebni zavod ima mnogo udobnih naprav, o katerih ne ve povprečni človek.

PARTIAL VIEW OF SERVICE ROOMS

AUGUST F. SVETEK
FUNERAL DIRECTOR

478 EAST 152ND ST.
KENMORE 2016

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim in težkim srcem tem potom naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, ki se je vselila v naša srca, ko smo nanaglo izgubili našega iskreno ljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

Leo J. Kresse

ki je postal žrtev nesrečne usode, ko se je ponesrečil in utonil pri kopanju in je v najlepših letih za vedno zatnil svoje mile oči dne 14. avgusta, 1932 v četrto mladostni 24 let. Pogreb se je vršil 18. avgusta, 1932 iz cerkve sv. Vida in položen k večnemu počitku na Calvary pokopališče. Bil je član Catholic Order of Foresters, društva Orel in društva Zarja.

Ob priliki njegove nepričakovane in hitre smrti, ki je globoko presenetila vse one, ki so pokojnega poznali, si štejemo v dolžnost, da se lepo zahvalimo vsem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo v teh bridkih urah. Lepa hvala vsem, ki so prišli pokojnega pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, vsem, ki so čuli ob krsti in vsem, ki so ga spremlili do preranega groba.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev, in vsem onim, ki so darovali za svete maše. Prisrčna hvala vsem onim, ki so dali automobile brezplačno na razpolago pri pogrebu, ker sicer nam imena vseh niso znana.

Iskreno se zahvaljujemo Rev. Matiji Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene obrede in za ganljiv govor v cerkvi. Prisrčna hvala članstvu društva Orel in Rev. Andreju, ki so prišli moliti in nas tolažili ob času bridke žalosti. In hvala društvu Zarja, ki so prišli tako milo zapet. Lepa hvala nosilec krste in vsem onim, ki so nam poslali pisma: sožalja.

Prav lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za tako vzorno vodstvo pogreba.

Zahvalili smo se pismeno vsem, ki so darovali za vence in svete maše, onim, ki so dali automobile za bilo nemogoče, ker nam niso vseh imena znana. Še enkrat lepa hvala vsem in naj vam ljubi Bog poplača.

Ti pa, preljubljeni in nepozabljeni sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo rojstna zemlja. Prezgoda in brez vsakega slovesa si nas moral zapustiti in oditi v mirni grob prerano. Zapusti si nas v tej solzni dolini obkrožane in potrite, tolaži nas le sladko upanje, da se enkrat zopet snidemo s Teboj nad zvezdami. Dragoga pokojnika priporočamo v molitve in blag spomin. — Žalujoci ostali:

Anton in Josephine Kress, starši.
Harry, brat; Mary Birtle, Josephine Seelye, Emma Kresse, sestre.
Cleveland, O., 10. septembra, 1932.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 1. junija, 1932, previden s svetimi zakramenti, po dolgi boleznii zatnil svoje trudne oči in za vedno zaspal naš preljubljeni soprog in oče

Ignac Žnidaršič

v starosti 71 let. K večnemu počitku smo ga položili dne 6. junija, 1932 na Calvary pokopališče.

Na tem mestu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga obiskovali za časa boleznii in vsem, ki ste mi pomagali in tolažili ob času bridke žalosti.

V dolžnost si štejemo se zahvaliti vsem darovalcem krasnih vencev, in sicer: družina John Smrekar, družina Frank Mrhar, družina Frank Mesojede, družina Anton Lauricha, družina Frank Skufca, družina Frank Jelušič, Mr. Frank Podpadeč, družina Anton Podpadeč, družina Louis Podpadeč, družina Papeš iz Cornelia Ave., družina A. J. Damm, družina Kolman, družina John Maisei, družina Louis Drenšek, družina Josip Soršek, Mr. in Mrs. Verderber, Mr. in Mrs. John J. Prince, Workers of Post Office, Station H., društvo sv. Vida, št. 25 KSKJ, društvo Srca Jezusovega, White Motor Employees.

Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše, in sicer: družina Anton Lauricha, Miss Julia Podpadeč, Mrs. Rozalia Romundell, Mrs. Josephine Podpadeč, Mrs. Veronica Koss, družina Matija in Frances Milavec, Mr. in Mrs. Anton Jalovic, Mr. in Mrs. Drenšek, Mr. Ed Posch, Mrs. Makovec, družina A. Urbas, Mrs. Johanna Zakrajšek, družina Matt Ernakora, Mr. in Mrs. Koželj, družina John Hrovat, Mr. in Mrs. Jamnik, Mrs. Mary Krainz, družina John Speech, družina Frank Suhadolnik, Mr. Joseph Kuhar, Mr. in Mrs. George Skiljan, družina John Gornik iz St. Clair Ave., družina Anton Malenšek, družina Louis Zakrajšek, družina Frank Lenče, družina Anton Bašca, Mr. in Mrs. Clapacs, Mr. in Mrs. August Hafner. Lepa hvala vsem onim, ki so dali svoje automobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Zahvaljujemo se vsem, ki so prišli pokojnega pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so čuli pri njem in vsem, ki so se udeležili zadnjega spreveda.

Iskreno se zahvaljujemo Rev. Matiji Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče, za opravljene cerkvene obrede in za ganljiv govor v cerkvi.

Prav lepa hvala pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sincvi za točno in vzorno vodstvo pogreba.

Ti pa, dragi in nepozabljeni soprog in oče, prestopi si težavno pot te solzne doline. Sveti naj Ti večna luč in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. — Žalujoci ostali:

Soproga in otroci.

Cleveland, O., 10. septembra, 1932.